

Zbrklé změny agrární politiky zaplatí všichni

Tisková zpráva 19. 1. 2022 - Konec českého ovoce, zeleniny, brambor nebo chmele a méně českého masa a uzenin, za které si zákazníci patrně masivně připlatí. S útlumem zemědělské produkce hrozí soudní spory kvůli zmařeným investicím a ušlým ziskům českých chovatelů a pěstitelů, které stát bude muset zaplatit penězi daňových poplatníků. Česká krajina ztratí svou pestrost. K tomu povedou rychlé a nepromyšlené změny Strategického plánu SZP, které oznámila vláda.

Změny Strategického plánu Společné zemědělské politiky na období let 2023 až 2027 ovlivní zemědělské podniky všech velikostí. Vláda chce zvýšit redistributivní platbu neboli platbu na první hektary podniku z původně plánovaných 10 procent na 23 procent. To znamená, že podniky nad 150 hektarů přijdou o část podpory, jejichž sazba bude klesat s rostoucí velikostí. Nejvíce to ovlivní podniky, které provozují náročnější činnosti, jako je produkce masa, masných výrobků, mléka nebo pěstování ovoce, zeleniny, brambor či chmele. Na druhé straně vyšší platba na první hektary není podmíněna jakýmkoliv podmínkami.

“Menší podniky se vzhledem k nízké rentabilitě způsobené dlouhodobě nízkými výkupními cenami věnují živočišné výrobě a speciální rostlinné výrobě pouze v omezené míře. Větším podnikům, které se těmito činnostmi skutečně zabývají, pokrývají v současné době dotační podpory pouze tržní ztráty. Jakmile jim podporu snížíme, přizpůsobí se novým podmínkám a přestanou se těmito činnostem věnovat. Místo toho zvolí rentabilnější plodiny, jako je pšenice nebo řepka. Každý podnik v jakémkoliv oboru podnikání – a zemědělství není výjimkou – musí hospodařit s péčí řádného hospodáře, a tedy generovat zisk,” říká prezident Agrární komory ČR Jan Doležal.

Čeští spotřebitelé tak budou nacházet české potraviny na pultech obchodů stále méně. Soběstačnost Česka přitom nyní dosahuje podle dat Ministerstva zemědělství u zeleniny pouze 36 procent, u ovoce 39 procent, u brambor 73 procent, u vepřového masa 52 procent, u drůbežního masa 65 procent a u vajec 86 procent. Zbytek je nezbytné dovážet ze zahraničí a po oznámených změnách Strategického plánu SZP se dovozy potravin z ciziny ještě zvýší. Zákazníci budou vystaveni větší cenové nestabilitě, než jakou zažívají nyní, a pravděpodobně si za základní potraviny připlatí.

Současně se změny projeví také v české krajině, která ztratí svou pestrost. Pokud nebudou dotační podpory podmíněny jakoukoliv produkcí a budou pouze platbou takzvaně na hektary, nebude v zájmu velkých vlastníků půdy věnovat se klasické zemědělské prvovýrobě. Kvůli omezení živočišné výroby ubude organické hmoty do půdy, kterou budou muset

nahradit minerální hnojiva, jejichž spotřebu čeští zemědělci dlouhodobě snižují v souladu se společenskou poptávkou a také s cíli Evropské unie.

Řada zemědělců podle informací Agrární komory ČR a Zemědělského svazu ČR současně zvažuje soudní spory či arbitráže za zmařené investice a ušlý zisk. *„Chovatelé zvířat investovali do výstavby stájí, aby zlepšili pohodu zvířat. Řada zemědělců investovala do moderních technologií při produkci náročných plodin. Všechny tyto investice přijdou vniveč. Je pochopitelné, že budou žádat náhradu za zmařené investice i ušlý zisk. A tuto náhradu zaplatí všichni občané ze svých daní. Ztrátovou výrobu už nebude z čeho financovat, a i takzvané minimální snížení rozhoduje o ziskovosti nebo ztrátovosti produkce. Smutné je, že vláda veřejně přiznává, že neví, jaký bude mít chystaná změna dopad na zemědělce a na produkci potravin, a chce její účinnost teprve vyhodnocovat. Tak nerozhoduje žádný odpovědný hospodář,“* upozorňuje předseda Zemědělského svazu ČR Martin Pýcha.

Agrární komora ČR a Zemědělský svaz ČR proto opakovaně vyzývají českou vládu, aby je přizvala k rozhodování o změnách Strategického plánu SZP. Tento dokument, který zásadně mění agrární politiku Česka, může potenciálně poškodit české zemědělství na mnoho let. Zmíněné organizace, které zastupují zemědělské podniky všech velikostí, právních forem a různého výrobního zaměření, jsou nadále připraveny spolupracovat. Dokument má být odeslán Evropské komisi ke schválení do konce ledna.

Kontakty pro média:

Agrární komora ČR

tisková mluvčí Barbora Pánková

tiskove@akcr.cz, pankova@akcr.cz

tel. 721 306 431

Zemědělský svaz ČR

tiskový mluvčí Vladimír Pícha

picha@zscr.cz

tel. 603 532 136